

Prædiken til 2. søndag i fasten

Matt. 15, 21-28

”Se opad med fortrolighed, se fremad med tillid, se dig tilbage med taknemmelighed, se omkring dig med kærlighed”. De ord har jeg lært for en del år siden af en ældre kvinde, der havde boet i den nordlige del af Hornsherred hele sit liv. Hun havde selv lært dem af sin mor, der igen havde lært dem af sin. Sådan var ordene gået i arv på kvindesiden i en af de gamle familier på egnen, hvor de var blevet brugt som en slags kompas i tilværelsen og opfattet som noget, der var vigtigt at give videre til de yngre generationer.

Jeg har gennem årene som præst i Jægerspris ofte hørt dem blive sagt. Det var en del af den livsvisdom, som det sted og de mennesker gavmildt forstod at dele ud af og for mig at se fortæller de ord på en meget fin og enkel måde, hvad det med tro og kristendom handler om i et levet liv. Hvad det vil sige at have Gud med i sit liv.

Sådan er jeg i de år, hvor jeg har været præst gennem samtaler med mange, meget forskellige mennesker blevet klogere på, hvad tro og kristendom er, og på mange måder også blevet en hel del klogere på, hvad det vil sige at være præst.

Et menighedsråd formulerer i stillingsopslaget og i samtalerne med ansøgerne nogle forventninger og ønsker om, hvad deres præster skal kunne. Præsteløftet sætter også ord på, hvad en præst skal bestræbe sig på at

gøre, og i biskoppens kollats, som provsten læser ved en indsættelse, er der også anvisninger på, hvad en præst er. Men der er jo ingen, der på forhånd helt kan vide, hvad det er en præsts opgave går ud på. Det gør jeg heller ikke, hvad angår det at være præst for jer her i Ishøj-Torslunde. For det vil altid være de mennesker, man møder, der er med til at vise, hvad det er, man skal som præst i den enkelte situation. Et er, hvad man kan på papiret og ved eksamensbordet, men noget andet er det konkrete møde med mennesker.

Det gælder for en læge, hver gang der træder en ny patient ind til ham i konsultationen, og det gælder også for håndværkeren, der bliver tilkaldt for at afhjælpe et eller andet praktisk problem. For det er det konkrete menneske, man møder, der stiller den opgave, man skal løse, og hvor det så gælder ud fra ens faglighed at spore sig ind på, hvordan man kan løse den opgave bedst muligt. Sådan er det i det professionelle liv. Men det gælder også i foreningsliv, i menighedsråd og mange andre steder.

Det gælder også i ens personlige liv, når man får et barn. Det er barnet, der viser én, hvad det er for en opgave og for et ansvar, man skal tage på sig. På forhånd kan man gøre sig mange tanker om, hvad ens opgave er som forældre, men det er først, når barnet er der med alle sine behov, at det rigtigt går op

for én, hvad det er, man skal kunne. Det forandrer én, det lærer man noget af, fordi man bliver klogere både på det menneske, man møder og på sig selv.

Det at blive klogere på, hvad ens opgave består i mødet med det andet menneske, det gælder måske en smule overraskende også for Guds Søn, for Jesus. I dagens tekst har Jesus bevæget sig uden for de faste og velkendte områder og er kommet til grænseegnene ved Tyrus og Sidon. Han har bevæget sig uden for de kendte rammer, han er ikke længere i det israelitiske område, han er i et grænseland, hvor han møder en hedensk kvinde, der beder om hans hjælp. Først svarer han hende ikke engang. Han synes åbenbart ikke, at han behøver at bruge sin tid på hende. Og det samme mener hans disciple. De siger til ham: ”Send hende væk”. For de synes heller ikke, at det er hans opgave at frelse hendes syge barn. Han skal kun være frelser for sine egne.

Men kvinden holder ham fast på, at det kan han ikke nøjes med. Han skal også hjælpe hende. Det er også en del af hans opgave, selvom han først ikke er klar over det, for det han kan give, rækker altså langt videre end som så. Han skal ikke være nærig med det, han giver. Der er generøsitet i ordet. Det er på sin vis større end han havde forestillet sig. Det skal være en frelse for alverden. Det tror hun på. Mindre kan ikke gøre. Det er en underfundig og fin historie denne her om den hedenske kvinde, der gør Guds søn klogere på sig selv og på den opgave, han har fået og er sendt for at udføre. Når vi hører den her i fastetiden, så er det fordi den er med til at forberede os på påsken, og hvad der skal ske der. Guds søn blev født julenat, og med ham har Gud åbenbaret sig på jord. Det guddommelige har givet sig til kende.

Fastelavnssøndag blev Jesus døbt og sidste søndag modstod han Djævelens fristelse i

ørkenen og nu bliver der så rykket ved hans egne forestillinger om, hvem han er sendt til. Da de er draget op til Jerusalem, viser det sig, at han, som er Guds søn skal dø på korset for menneskenes skyld og for at vi kan opstå med ham. Det var hans opgave som Guds søn. Og selv om Jesus vidste meget mere om det end sine disciple, så er han tydeligvis heller ikke selv fuldt ud klar over, hvad der ligger forude. Så også Jesus, Guds søn bliver selv klogere på mangt og meget ved at tale med andre mennesker og høre, hvad de har at sige. Han bliver forandret og bevæget af det, ligesom han bliver forandret af mødet med den kanaanæiske kvinde.

”Se opad med fortrolighed, se fremad med tillid, se dig tilbage med taknemmelighed, se omkring dig med kærlighed”, lærte jeg af en af de ældre kvinder i Hornsherred. ”Se opad med fortrolighed”, ja, stol på Gud og tal til ham som til din mest fortrolige. Se opad med fortrolighed. Fortrolighed er et fint ord, for at have nogens fortrolighed er, at de tør tale med én om alt det, der ligger dem på sinde. Det der tynger dem. Det der glæder dem. At have nogens fortrolighed er noget dyrebart, som man virkelig skal bestræbe sig på ikke at svigte. Sådan er det mellem mennesker, og sådan er det også mellem Gud og menneske. For vi skal dele vores fortrolighed med Vor Herre.

Det er ikke noget, der først er kommet med Det nye Testamente, det er der allerede i Det gamle Testamente, som salme 42, der blev læst et uddrag af lige før, vidner om. Men i Det nye Testamente får det yderligere en drejning, for Jesus bliver vor bror, og Gud er vor Far. Vi får en slægtskabsrelation. Der bliver en familiær fortrolighed. Vi bliver børn af huset.

I familier diskuterer man. Man er enige og uenige, bliver sure på hinanden og holder alligevel sammen. Forhåbentlig uden at sætte fortroligheden over styr; hvis vi alligevel

kommer til at sætte fortroligheden over styr. Hvis vi kommer til at føle os ensomme i tilværelsen, fordi der aldrig er nogen, der fuldt og helt kan forstå, hvordan din og vores tilværelse opleves indefra, så er det, at det har en meget stor betydning, at vi har en fortrolighed med Gud. For Gud er ikke en fjern og utilnærmelig størrelse, han er nærværende hos os i sit Ord, i gudstjenesten og i vore bønner. Vi kan tale med ham om vores bekymringer, vores sorger, vores glæder, vores tvivl, vores børn, vores gamle og alt muligt andet ud fra en tro på, at han hører os, sådan så vi aldrig skal være ensomme i tilværelsen.

Det fortæller historien om Jesus, der møder den kanaanæiske kvinde, men historien viser også noget om, hvordan tro kan begynde som en stor afmagt. Meget ofte forbinder vi tro med en bekræftelse af, at livet er godt og stærkt, at livet rummer en forunderlig styrke i sig, skabt som det er af Gud. For tro har jo grundlæggende med tillid at gøre, en fundamental tillid til, at livet er dyrebart, sandt og godt. Men netop derfor må troen også tage sit udgangspunkt et andet sted, og det sker når livet er truet, når hele vort livsgrundlag synes at vakle under os, når den kendte og daglige verden bliver slået i stykker for os, og vi føler os afmægtige over at skulle miste et af de mennesker, vi holder allermest af. Da kan troen give sig udtryk i et råb om hjælp, som et nødskrig.

Sådan havde den kanaanæiske kvinde det. For hende begynder det i nød og afmagt. Hun er parat til hvad som helst for at redde sit syge barn. Af kærlighed til sit barn giver hun ikke op, men hun tager kampen op, selv om hun må overvinde megen modstand, fordi hun bliver opfattet som en fremmed, som en der ikke hører til og da slet ikke blandt dem, som Jesu ord er henvendt til. Hun er udenfor, og alligevel trænger hun sig på. Hun er plagsom og irriterende. Men hun

Redaktion
Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

formår - og i det ligger en del af hendes sejr - at ændre Jesu egen opfattelse af, hvem det er, han er sendt til. For Jesus bliver klogere, han lader sig bevæge af hende, så efter denne samtale og dette møde med den kanaanæiske kvinde, ved han og vi andre med, at han ikke kun er kommet til sine egne, han er kommet til ethvert menneske, der i afmagt kalder på hans hjælp. Det bliver gjort tydeligt med billedet af hundene, der spiser smulerne fra deres herres bord. Det ord, det liv, den frelse, som Jesus er sendt for at give menneskene er ikke forbeholdt dem, der sidder med ved bordet; dem, der er med i klubben. For der er så meget af det, og det rummer så meget i sig, så selv det, der falder på gulvet, kan blive til liv for nogen. Der er en overflod, en ødselhed i det guddommelige ord, ja, det er som om Jesus ikke selv helt har styr på, hvor langt det rækker. Indtil altså kvinden gør ham opmærksom på at selv krummerne, der falder ned fra bordet, kan give nyt liv.

Bibelen blev samlet og skrevet i løbet af kristendommens første århundreder. På en tid hvor man som kristen var en forholdsvis lille flok, der var noget trængt i forhold til alle mulige andre religioner. Men den historie om Gud, de fortalte var ikke forbeholdt de få. Der var så meget tro, der var så meget håb i den. Der var så meget liv i den historie, så den ikke lod sig begrænse. Den fik sit eget liv i historien. Den er gennem tiden blevet fortalt videre. Ikke bare i kirkens historie men også i verdens historie. Så stor var og er den, at selv krummerne af den bliver ved med at åbne for nye historier for os. På de mest overraskende steder. For højst forskellige mennesker. Så er historierne der - i glimt, som brudstykker måske - historier, der viser os, at der er en gavmildhed og en gådefuldhed i tilværelsen. Det er i mødet med den historie; en historie, som man kan være mere eller mindre fortrolig med, som

det er i mødet med mennesker, at man bliver klogere på sig selv og sin opgave her i tilværelsen. For hele tiden lægges der nye indsigter til om, hvad tro og kristendom er i et levet liv. For kristendom er en levende samtale, hvor der altid kan sættes flere ord og mere levet liv på, hvad tro er for noget. Nye ord og gamle ord. Nutidige ord såvel som gennemprøvede ord. Derfor er det vigtigt, at vi – præster og menighed tager den fælles opgave på os og taler sammen om, hvad tro og kristendom er, så det ikke bare er en gammel og overleveret tradition, der kun hører til om søndagen, men så vi oplever det som en højst nutidig virkelighed her midt iblandt os og i hverdagene, der kommer.

Amen

Asta Gyldenkærne
Ishøj-Torslunde

Salmer:
745, 397, 376, 158, 721